

TRO1010 Középkori egyetemes történelem

Tételsor, 2017

1. A középkor kultúrtörténeti és történelmi értelmezései, periodizációja.
2. Az antik struktúrák felbomlása, a birtokstruktúra és a társadalmi struktúra átalakulása a késő római civilizációban.
3. A germán civilizációk jellemzői (hadikirályság, gazdaság, hadszervezet, szokásjog rendszer).
4. A duális struktúra jellemzői és átalakulása a Frank Királyságban a Meroving-dinasztia uralkodása alatt.
5. A beneficiumra épülő hűbériség jellemzői a frank államban a Merovingok és Nagy Károly uralkodása alatt.
6. A klasszikus hűbériség jellemzői, a hűbéri kapcsolat, az auxilium és consilium, a hűbéri állam.
7. A klasszikus katonai feudalizmus (1000 – 1300) demográfiai viszonyai, a mezőgazdaság, a jogilag egységes jobbágyság.
8. Telepes mozgalmak, és a Német Lovagrend állama.
9. A középkori város jellemzői Európában, a kereskedelmi hálózat a XIV. századig.
10. Az angolszász állam válsága, a normann invázió
11. Az Arab Birodalom a VII-X. század közötti időszakban.
12. Keresztes hadjáratok.
13. Csehország a középkorban.
14. Lengyelország és Litvánia a középkorban.
15. Invesztitúra háborúk.

TRO1010 Középkori egyetemes történelem

beugró kérdések, 2017

Az előadás anyagának fogalmai

1. A középkor humanista értelmezése
2. A középkor történelmi korszakként való értelmezése Cellarius *Egyetemes Történet* c. műve alapján
3. Villagazdaság
4. Latifundium
5. Kétközpontú késő antik nagybirtok
6. Colonus
7. Precaria szerződések
8. Germán faluközösség
9. Germán hadikirályság
10. A germán szokásjog jellemzői
11. Meroving dinasztia
12. Duális struktúra
13. Századok és ezredek
14. A grófok feladatai és javadalmazása
15. Benefícium
16. Feudum
17. Immunitási jogok
18. Uradalom
19. Az örökíthető hűbér típusai
20. Az auxilium kötelezettsége
21. A consilium kötelezettsége
22. A hűbéri állam
23. Örökös jobbágyság
24. A nemesség fogalma a klasszikus katonai feudalizmus időszakában
25. Jogilag egységes jobbágyság

26. A szántó-ugar váltó, a kétnyomásos- és a háromnyomásos gazdálkodás
27. Telepes mozgalom
28. A telepes falvak kiváltságai
29. A középkori város jellemzői
30. Az urbanizációs övezetek sajátosságai

Az előadás anyagának topográfiája

1. Toulouse
2. Karthágó
3. Genf és Lyon
4. Konstantinápoly
5. A Meroving dinasztia alatti Frank Királyság területe
6. Nagy Károly Frank Birodalmának területe
7. A Normandiai Hercegség
8. Gent és Brugge
9. Champagne négy vásárvárosa
10. Milánó, Velence, Firenze és Genova
11. Köln, Nürnberg
12. Kordova, Granada és Sevilla

Az angolszász állam válsága, a normann invázió (fogalmak)

1. Az angolszász Anglia elleni 2. dán-norvég invázió (981-1016) céljai, vezetői, következményei
2. Ethelred kormányzati politikája
3. A dán-norvég-angol perszónálunió

Keresztes hadjáratok és investitúraháborúk (fogalmak)

1. Keresztes hadjáratok
2. Simonia
3. Cölibátus
4. Miniszteriálisok
5. Wormsi Konkordátum

6. Konstanzi béke

Keresztes hadjáratok és invaziók (topográfia)

1. Clermont
2. Antiochia
3. Tripolis
4. Jeruzsálem
5. Tunis
6. Worms
7. Legnano

Arab Birodalom a VII-X. században (fogalmak)

1. Tömjén út
2. Hidzsra
3. Az iszlám vallás három alapvető dogmája
4. Az iszlám hívő öt kötelessége
5. A szunnita és síita irányzat fő jellemzői
6. Az Omajjád Kalifátus fogalma
7. Az Abbaszida Kalifátus fogalma
8. A Kordovai Emirátus és Kalifátus

Arab Birodalom a VII-X. században (topográfia)

1. Mekka
2. Medina
3. Damaszkusz
4. Bagdad
5. Kordova

A Német Lovagrend állama (fogalmak)

1. A Kardtestvérek Lovagrendje
2. A tizenhárom éves háborút lezáró 2. Toruni Békeszerződés (1466)
3. Az 1249-e Christburgi Békeszerződés
4. Az 1525-ös Krakkói Békeszerződés

5. A lovagrendi állam kormányzati rendszere

A Német Lovagrend állama (topográfia)

1. Riga
2. Reval
3. Königsberg
4. Tannenberg (Grünwald)

Csehország a középkorban (fogalmak)

1. II. Frigyes Szicíliai aranybullájának Csehországra vonatkozó pontjai (1212)
2. II. Ottokár és IV. Béla 1254-es megállapodása, ennek következményei
3. IV. Vencel 1409-es Kutna Hora-i rendelete
4. Husz János tantételei
5. A kelyhesek és a táboriták (társadalmi bázisuk, követeléseik, vezetőik)
6. Huszita háborúk (1419-1435)
7. Az 1421-es Caslavi országgyűlés határozatai

Csehország a középkorban (topográfia)

1. Prága
2. Olmütz
3. Morvamező
4. Tábor
5. Lipany

Lengyelország és Litvánia (fogalmak)

1. III. Boleslav 1138-as végrendelete következtében kialakuló lengyel részfejedelemségek
2. A részfejedelemségek egyesítésének lépései, I. Ulászló és III. Nagy Kázmér alatt
3. Lengyel-Litván perszónálunió

Lengyelország és Litvánia (topográfia)

1. Gniezno
2. Krakkó
3. Gdansk